

Planlægningsprincipper for en bæredygtig udvikling

Öresundsvisioner 2040
Det Danske Byplanmøde
2.-3. oktober 2008
[Pa"ruc.dk](http://Pa)

Hvad kan der findes af

Planlægningsprincipper for en bæredygtig udvikling

I besvarelserne af Realdanias idekonkurrence
Öresundsvisioner 2040

?

Program

- I. Begrebet om bæredygtig udvikling
- II. Naturens krav
- III. Öresundsvisioner 2040
- IV. Pluk fra besvarelserne

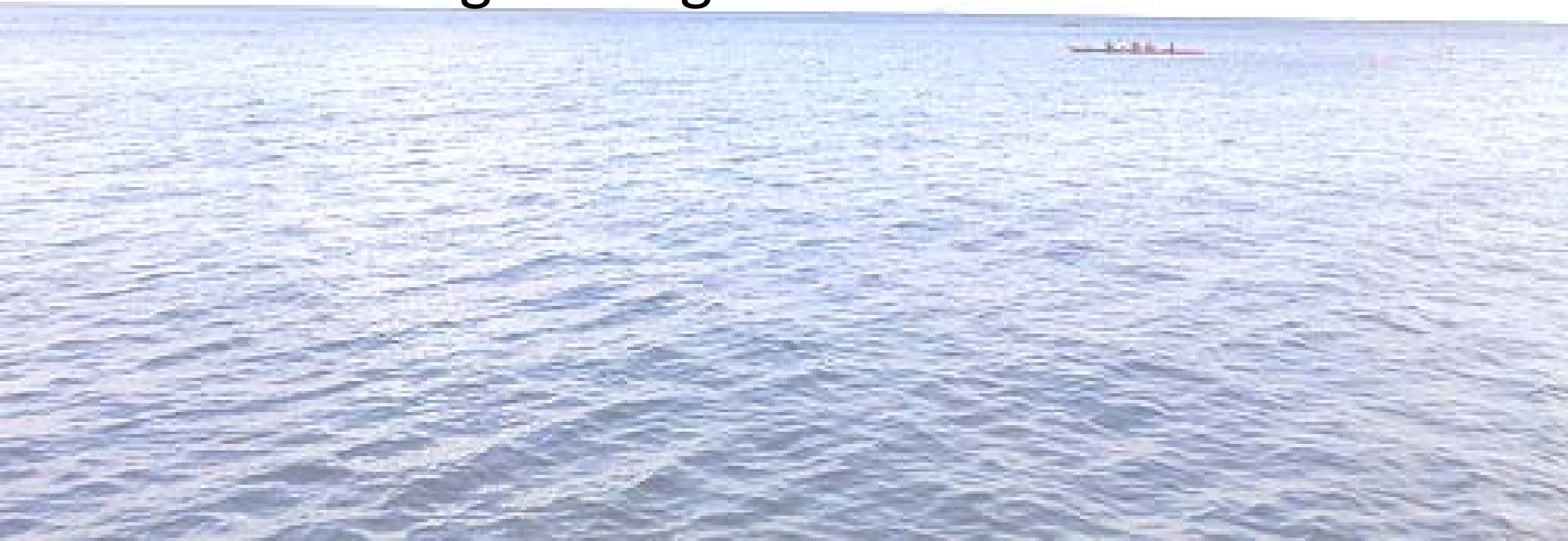
Bæredygtig udvikling

- Imødekommer de øjeblikkelige behov uden at gå på kompromis med de fremtidige generationers mulighed for at sikre deres behov

Bæredygtig udvikling

- En abstrakt størrelse som ingen kan vær uenig i – men kun få kan forholde sig til?
- Et åbent dvs. tomt begreb?
- Rammen og retningen for en diskussion?

Bæredygtig udvikling

- Kobler miljøbeskyttelse med udvikling
- Insisterer på globalitet
- Langsigtethed og
- Lighed

Bæredygtig udvikling

- Er vækstorienteret og nødvendiggør afkobling
- 'Bæredygtig udvikling begynder i etikken og ender i retten' (Peter Kemp)

Etiske værdier bag BU:

- Nutidens samfund skal tage vare på de fremtidige generationers behov
- En fair fordeling af ressourcer blandt jordens befolkninger
- Naturen sætter grænser, naturen skal beskyttes og gendannelse sikres
- Revitalisering af økonomien: 'Producing more with less'

Bæredygtig udvikling kræver

At vi tænker langt

(på kommende
generationer)

Bæredygtig udvikling kræver:

At vi tænker bredt

(geografisk og
samfundsmæssigt)

Bæredygtig udvikling kræver

At vi tænker
konkret
(tænk globalt –
handl lokalt! F.eks.
Med hjælp fra et
miljøbarometer)

Bæredygtig udvikling kræver

- På én gang nærheds etik,
afstandsetik og
- en global etik
på tværs af
tid og rum

Bæredygtig udvikling

- Er en måde at organisere komplekse politiske diskussioner, hvor naturvidenskabelig rationalitet og normative argumenter kan bidrage til en mere sammenhængende forståelse.

II Naturens krav

Barry Commoners lov

1. Everything is connected to everything else!
2. Everything has to go somewhere!
3. Nature knows best!
4. There is no such a thing as a free lunch!
5. If you don't put something into the environment, it isn't there!

(Making Peace with the Planet, 1975)

- Do more with less
- Mer' musik
  - mindre isenkram!

Do more with less

- Energikrævende produktion og transport vil vige
- Satsning på lokale ressourcer vil øges
- Lokal bæredygtighed og lokalt forbrug vil komme i fokus

Naturens funktioner

- Natur som råstofressource: fødekilde og produktionsgrundlag
- Natur som leverandør af tjenester: klimamodifikation, bestøvning
- Naturens immaterielle betydning for identitet, symbol, æstetik, studieobjekt
- Natur som grundlag for jordens produktivitet og beboelighed.

Naturens krav

- Et krav om plads
- Et krav om sammenhæng
- Et krav om stabilitet
- Et krav om beskyttelse

Byen og bæredygtigheden

- Det er der hvor produktion og konsum er særlig koncentreret
- Det er der hvor der er mange stordriftsfordele f.eks. Med vand, varme og sanitet
- Der hvor transporten er energiøkonomisk
- Det er der hvor 85% af os bor

III Öresundsvisioner 2040

Öresundsvisioner 2040

- Nødvendigt at vi tænker langsigtet om bæredygtighed, infrastruktur og bykvalitet for alle... for at få kreative, gennemtænkte svar på disse spørgsmål:
- Hvordan ser den fysiske struktur ud på Sjælland og i Skåne om 30 år?
- Hvordan skal vi leve bo og arbejde?

Hans Peter Svendler, dir. Realdania

Öresundsvisioner 2040

- 60 besvarelser kom ind i første runde
- 15 blev af dommerkomiteen udvalgt til anden runde
- 2 blev valgt til en delt første præmie
- 3 blev valgt til en anden præmie
- 4 blev valgt til en tredje præmie

Öresundsvisioner 2040

1. Öresundsdogmer, Landskab v.Jacob Kamp og Nueva v. Caroline Beck
1. Mosaic : region, Dahl og Uhre & 70oN arkitektur
2. Krydsfeltet, Mads Farsø, Bo Andresen og Juan Palma-Alvarez
2. Regionen er død – borgerne længe leve, Wunderbau v. René Lindsay og Simon Sjökvist
2. Byen om Sundet, Effekt & Brainstones.

Öresundsvisioner 2040

- 35304 Futurelab v. Kristian Bengtsson m.fl.
- Fremtiden er lille, Pernille Juul Schmidt
- Unik via komplementering, Inside out architecture & City Foerster
- Øresundsparlamentet, Imitio & Klar Arkitekter

Hovedindtryk af besvarelsene I

- Ingen af forslagene er konsistente dvs. har det hele med. Men der er mange gode tanker og ideer.
- Regionen ses som en mosaik af mange forskellige potentialer, som er svære at forholde sig til via traditionelle fysiske planer
- Stedet tages som udgangspunkt, og en del af besvarelsene leverer rammer for en mere flexibel planlægning

Hovedindtryk af besvarelsene II

- Hvor er Öresund? – Som (inter)nationalpark?
- Hvor er det vi skal hen udover at styrke den kollektive trafik? I 2040 skal CO₂udslippet skal mere end halveres!
- Hvor er pessimismen under indtryk af stigende oliepriser, klimaforandring og recession? – Har vi råd? Har vi ikke også/mere brug for en afviklingsstrategi

Bevar by/land-grænsen

- Af hensyn til naturen, landskabet, byen og bæredygtigheden
- = det modsatte af 'urban sprawl' hvor bytæppet når fra kyst til kyst

Hold på byen og hold på landet

- Aht. fjernvarme, affald, kollektiv transport, arealøkonomi og rekreation:
- Byg højt og/eller tæt
- Stations-nærhedsprincippet og natur-nhp
- Beskyt store og sammenhængende grønne områder
- Men glem ikke de små: 'begrønning', regnvandsinfiltration, formuldning mm.

Naturkvalitet

- Vildhed
- Oprindelighed
- Sammenhæng
- Kontinuitet
- Autenticitet

Øresund

Naturlige strukturer

- Autentiske strukturer
- Havet
- Kysten
- Vandløbene
- Åsene
- Skoven
- Store søer
- Mindre autentiske
- Det åbne land i øvrigt
- De grønne netværk
- Små-søer
- Beplantninger
- Bygninger og infrastruktur

By/land

- Mange forslag foreslår præcise grænser mellem bebyggelse og åbent land. Det bliver blandt andet foreslået, at kystzonen omkring Ørsund skal være omfattet af en meget restriktiv planlægning for at kunne leve op til den tiltænkte rolle som det fælles, naturprægede, rekreative centrum for hele regionen. (Dommerbetænkningen)

Hvad kræver Øresund?

- Beskyttelse mod forurening
- Beskyttelse af kystlandskabet
- Adgang både teknisk og juridisk
- Formidling v.hj.a. anlæg og information af natur- og kulturværdier
- Hvem gør hvordan mht. formidling af den internationale skibstrafik?

Natur og miljø

- Naturplaner for alle bydele og det åbne land
- Naturprocesser frem for strukturer
- Autentisk frem for genoprettet natur
- Naturlige kredsløb frem for 'væsner'
- Vedvarende frem for fossile energikilder
- Lokal frem for regional, og regional frem for global forsyning f.eks. Bylandbrug og havebrug, regional selvforsyning

Aktualisere byøkologien

- Tage udgangspunkt i stedet – se på alt et sted frem for at se på et alle steder
- Naturen integreres aktivt i byens kredsløbs- og klimasystem
- Solcelle anlæg i tag- og vindusflader
- Tilbagetrækning eller digebyggeri til forsvar for lavbundsarealer

Bæredygtighed og lighed

- Man bør undgå ghettoisering – blande byens funktioner
- Sikre velfærd
- Sikre sikkerhed
- Tolerance
- Frihed
- Adgang

Bæredygtighed og lighed

- ”Ligesom man tænker på at skabe legepladser i de nye kvarterer, bør man også sørge for, at der er bænke og pladser, hvor alkoholikere og misbrugere kan holde til. Ellers lukker man i realiteten nogle befolkningsgrupper ude”

(Preben Brandt)

Netværk

- Det røde: Bygninger, veje og tekniske anlæg
- Det grønne med æstetiske og tekniske funktioner: parker, kirkegårde, haver, tage, mure, rabatter
- Det blå: havet, søer, vandløb, overløbs bassiner, infiltrationsområder,
- Det gul-grønne: produktionsarealer for grønsager, og landbrugsmæssig produktion

Store og små frizoner

- Det 'vilde hjørne' i haven/parken/skoven eller landskabet, hvor naturen kan udfolde sig
- Frizoner for eksperimentering med enkelte eller alle forhold f.eks. som på Christiania

Fravælgelse af en samlet struktur

- En planlægning, hvor der indenfor nogle fælles, overordnede retningslinjer, som fastholder de vigtigste og uomstødelige kvaliteter, er plads til både lokale fortolkninger og regionale retnings-skift.

(Dommerbetænkningen)